

JOHANNES PAULUS II

Boodschap voor de 32ste

Wereldcommunicatiedag

(24 mei 1998)

Verkondig de hoop, geschraagd door de Geest

Dierbare broeders en zusters

In dit tweede van de drie jaar die ons naar het Grote Jubileum van het jaar 2000 voeren, richten we onze aandacht op de heilige Geest en zijn werk in de kerk, in ons leven en in de wereld. De Geest is de “hoeder van de hoop in het menselijk hart”.¹ Het thema voor de 32ste Wereldcommunicatiedag is dan ook *Verkondig de hoop, geschraagd door de Geest*.

De hoop waarin de Geest de gelovigen schraagt, is in de eerste plaats eschatologisch. Het is de hoop op zaligmaking – de hoop op de hemel, de hoop op de volmaakte gemeenschap met God. Die hoop is, zoals het in de Brief aan de Hebreeënen staat, “het veilige en vaste anker van onze ziel. Zij dringt door binnen het heiligdom, waar Jezus voor ons als voorloper is binnengegaan” (Heb 6,19-20).

Maar de eschatologische hoop die in het christelijk hart leeft, is ook innig verbonden met het streven naar geluk en voldoening in dit leven. De hoop op de hemel wekt een oprechte betrokkenheid bij het welzijn van mannen en vrouwen hier en nu. “Als iemand zegt dat hij God liefheeft, terwijl hij zijn broeder haat, is hij een leugenaar. Want als hij zijn broeder die hij ziet niet liefheeft, kan hij God niet liefhebben die hij nooit heeft gezien” (1Joh 4,20). Verlossing, dat wil zeggen Gods herstel van de relatie tussen God en mens, gaat hand in hand met het herstel van onze relaties met elkaar. En de hoop die uit die verlossing geboren wordt, heeft ook op dat dubbele herstel betrekking.

Daarom is het zo belangrijk dat christenen zich op het Grote Jubileum van het aanbreken van het derde millennium voorbereiden door hun hoop op de definitieve komst van het koninkrijk van God te hernieuwen en opmerkzamer te zijn op de tekenen van hoop die in de wereld om hen heen zijn af te lezen. Tot die tekenen van hoop behoren bijvoorbeeld: wetenschappelijke, technologische en vooral medische vooruitgang in dienst van het menselijk leven, een sterker bewustzijn van onze verantwoordelijkheid voor het milieu, inspanningen om de vrede en gerechtigheid te herstellen waar deze geschonden zijn, een verlangen naar verzoening en solidariteit tussen de verschillende volken, met name in de complexe verhouding tussen het noorden en zuiden van de wereld. Ook in de kerk vindt men vele tekenen van hoop, zoals ondermeer een aandachtiger oor voor de stem van de heilige Geest, die ons oproept tot openheid voor charisma's en de emancipatie van de leken, een grotere inzet voor de christelijke eenheid en een groeiende erkenning van het belang van een dialoog met andere

1. Johannes Paulus II, Encycliek *Dominum et vivificantem* (18 mei 1986), 67.

godsdiensten en de moderne cultuur.²

Christenen die meewerken aan de verkondiging, zullen de hoop op een geloofwaardige manier verkondigen als zij die hoop eerst in hun eigen leven ervaren en dat gebeurt alleen als zij mannen en vrouwen van het gebed zijn. Gesterkt door de heilige Geest, maakt het gebed dat wij “altijd bereid (zijn) tot verantwoording aan alwie u rekenschap vraagt van de hoop” die zij in ons zien (1Pe 3,15). Zo leert de christen de boodschap van de hoop met de kracht van de waarheid te verkondigen aan de mannen en vrouwen van onze tijd.

We mogen nooit vergeten dat communicatie via de media geen utilitair proces is dat puur is gericht op motive-ring, overreding en verkoop. Nog minder is het een drager van een bepaalde ideologie. De media kunnen de mensen soms reduceren tot consumptie-eenheden of strijdende belangengroepen, of de kijkers, lezers en luisteraars manipuleren als zijnde onbeduidende cijfers waarvan men profijt wil hebben, hetzij door de verkoop van producten, hetzij in de vorm van politieke steun. Dit soort dingen heeft een vernietigende uitwerking op de gemeenschap. Het gaat er bij communicatie om mensen bij elkaar te brengen en hun leven te verrijken, niet om hen te isoleren en uit te buiten. De sociale communicatiemiddelen kunnen, mits op de juiste wijze aangewend, een menselijke gemeenschap helpen opbouwen en schragen, die is gebaseerd op gerechtigheid en naastenliefde. In die functie zijn ook zij tekenen van hoop.

De sociale communicatiemiddelen vormen de nieuwe ‘Areopagus’ van deze wereld: een groot forum dat, in het ideale geval, de uitwisseling van eerlijke informatie, opbouwende ideeën en fundamentele waarden mogelijk maakt en daarmee een gemeenschap creëert. Dit vormt vervolgens weer een uitdaging voor de kerk in haar benadering van het terrein van de communicatie om niet alleen van de media gebruik te maken om het evangelie te verspreiden, maar om de boodschap van het evangelie ook daadwerkelijk te integreren in de ‘nieuwe cultuur’ die is ontstaan door de moderne communicatiemiddelen met

hun “nieuwe talen, nieuwe technieken en nieuwe psychologie”.³

Christenen die meewerken aan de verkondiging, hebben een structuur nodig die hen in staat stelt om effectief te werken in een dergelijke mediawereld. Die structuur moet alles omvatten: opleiding in technische vaardigheden; opleiding in ethiek en moraal, met bijzondere aandacht voor normen en waarden die relevant zijn voor hun vakgebied; opleiding in de menselijke cultuur, de filosofie, geschiedenis, sociale wetenschappen en esthetiek. Maar het moet vóór alles een structuur zijn in het innerlijk leven, het leven van de geest.

Christenen die meewerken aan de verkondiging, moeten mannen en vrouwen van het van de Geest vervulde gebed zijn, die tot een steeds diepere gemeenschap met God komen en zo groeien in hun vermogen om de gemeenschap onder hun medemensen te bevorderen. Zij moeten in de hoop worden geschoold door de heilige Geest, “degene die in de nieuwe evangelisatie de voornaamste rol vervult”⁴, zodat zij die hoop ook aan anderen kunnen uitdragen.

De Maagd Maria is het volmaakte toonbeeld van de hoop die christenen die meewerken aan de verkondiging in zichzelf willen aanwakkeren en met anderen willen delen. “Het verlangend uitzien van de armen van de Heer is in haar tot volkomenheid gekomen, en zij is het stralend voorbeeld voor allen die van ganser harte hun vertrouwen stellen op de beloften van God.”⁵ Terwijl de kerk haar pelgrimsweg naar het Grote Jubileum volgt, wenden wij ons tot Maria, die door haar intense aandacht voor de heilige Geest de wereld opentelde voor het grote gebeuren van de Vleeswording, de bron van al onze hoop.

Vanuit het Vaticaan, 24 januari 1998, feestdag van de heilige Franciscus van Sales.

JOHANNES PAULUS II

Vertaling: drs. P.C. de Die
Vele initiatieven zijn erop gericht de

2. Vgl. Johannes Paulus II, apostolische Brief *Tertio millennio adveniente* (10 november 1994), 46.

3. Johannes Paulus II, Encycliek *Redemptoris missio* (7 december 1990), 37.

4. *Tertio millennio adveniente*, 45

5. A.w., 48.